

[Meze přírodovědné metody zkoumání]

Způsob přírodovědného zkoumání, který pronikl vůbec do všeho moderního duchovního života, spočívá v tom, že složitým aparátem, ať přímo experimentálním, nebo alespoň pojmovým, se nastraží past, do níž se má poznávaná skutečnost chytit. Tato chycená skutečnost se pak prezentuje jako (vědecký) fakt. Naším cílem je ukázat dvě věci: především že tato metoda neplatí na každou skutečnost, zvláště ne na tu, která je předmětem filosofii a bez níž by filosofie přestala být filosofií. Čili že problémy a otázky postavené tímto původně moderně přírodovědným způsobem nemohou dospěti vždycky k „faktu“, takže se pak zdá, že zůstávají otevřeny, že nemohou být zodpovězeny, že patří mezi tzv. věčné otázky. Druhou věcí, kterou chceme prokázat, je to, že i v oblasti, kde se takové položení otázek zdá docela na místě, je to pouhá iluze, že se nám opravdu podařilo skutečnost chytit do pasti a že se nám nyní podává jako zjištěný fakt, tj. že sama je odpovědí na naši otázku. Tam, kde otázka byla naše, tam je naše i odpověď.

14. 5. 57